

Komunikat o sytuacji społeczno-gospodarczej województwa podlaskiego we wrześniu 2018 r.

26.10.2018 r.
Nr 9/2018

- W okresie styczeń–wrzesień 2018 r., podobnie jak przed rokiem, przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw wzrosło w ujęciu rocznym (o 5,1%).
- Stopa bezrobocia rejestrowanego w końcu września br. ukształtowała się na poziomie 7,6% i zmniejszyła się zarówno w porównaniu z zanotowaną miesiąc wcześniej, jak i w odniesieniu do analogicznego okresu 2017 r.
- W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br. wzrost przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw w ujęciu rocznym wyniósł 6,6% i był niższy niż przed rokiem.
- We wrześniu 2018 r., w odniesieniu do analogicznego miesiąca ubiegłego roku, ceny towarów i usług konsumpcyjnych uległy różnokierunkowym zmianom. Wśród artykułów żywnościowych znacznie więcej niż rok wcześniej kosztowały marchew, cebula i ziemniaki, a najbardziej staniały jabłka oraz cukier biały kryształ. W mniejszym stopniu zmieniły się ceny artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych.
- W okresie styczeń–wrzesień br., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, wzrosły ceny skupu zbóż i żywca rzeźnego (z wyjątkiem wieprzowego), natomiast spadły ceny ziemniaków i mleka. W obrocie wolnorynkowym zaobserwowano wzrost cen produktów roślinnych.
- Produkcja sprzedana przemysłu w okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2018 r. nadal kształtowała się na poziomie wyższym niż rok wcześniej (o 5,2%).
- Wartość produkcji budowlano-montażowej w ujęciu rocznym uległa zmniejszeniu o 4,3%, podczas gdy przed rokiem zanotowano jej wzrost.
- Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w ciągu pierwszych trzech kwartałów br. zwiększyła się w ujęciu rocznym o 0,4%, przy znacznym wzroście zanotowanym rok wcześniej. W analizowanym okresie wzrosła również liczba lokali mieszkalnych, na których realizację wydano pozwolenia (o 35,3%) oraz liczba mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 32,1%).
- W okresie styczeń–wrzesień br., podobnie jak przed rokiem, zaobserwowano wzrost sprzedaży detalicznej (o 8,5%) i hurtowej towarów (o 14,3%) w skali roku.

Spis treści

Rynek pracy	4
Wynagrodzenia	7
Ceny detaliczne	9
Rolnictwo	10
Przemysł i budownictwo	14
Budownictwo mieszkaniowe	17
Rynek wewnętrzny	19
Wybrane dane o województwie podlaskim	21

Uwagi ogólne

Prezentowane w Komunikacie dane:

- o zatrudnieniu, wynagrodzeniach oraz produkcji sprzedanej przemysłu i budownictwa, produkcji budowlano-montażowej, a także o sprzedaży detalicznej i hurtowej towarów dotyczą podmiotów gospodarczych, w których liczba pracujących przekracza 9 osób,
- o sektorze przedsiębiorstw dotyczą podmiotów prowadzących działalność gospodarczą w zakresie: leśnictwa i pozyskiwania drewna; rybołówstwa w wodach morskich; górnictwa i wydobywania; przetwórstwa przemysłowego; wytwarzania i zaopatrywania w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych; dostawy wody; gospodarowania ściekami i odpadami oraz działalności związanej z rekultywacją; budownictwa; handlu hurtowego i detalicznego; naprawy pojazdów samochodowych, włączając motocykle; transportu i gospodarki magazynowej; działalności związanej z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi; informacji i komunikacji; działalności związanej z obsługą rynku nieruchomości; działalności prawniczej, rachunkowo-księgowej i doradztwa podatkowego, działalności firm centralnych (head offices); doradztwa związanego z zarządzaniem; działalności w zakresie architektury i inżynierii; badań i analiz technicznych; reklamy, badania rynku i opinii publicznej; pozostałej działalności profesjonalnej, naukowej i technicznej; działalności w zakresie usług administracyjnych i działalności wspierającej; działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją; naprawy i konserwacji komputerów i artykułów użytku osobistego i domowego; pozostałej indywidualnej działalności usługowej,
- o cenach detalicznych dotyczą towarów żywnościowych i nieżywnościowych oraz usług, które pochodzą z notowań cen prowadzonych przez ankieterów w wybranych punktach sprzedaży, w wytypowanych rejonach badania cen; ceny żywności notowane są raz w miesiącu z wyjątkiem owoców i warzyw, w zakresie których notowania cen prowadzone są dwa razy w miesiącu,
- o skupie produktów rolnych obejmują skup od producentów z terenu województwa; ceny podano bez podatku VAT,
- o wynikach finansowych przedsiębiorstw oraz nakładach inwestycyjnych dotyczą podmiotów gospodarczych prowadzących księgi rachunkowe (z wyjątkiem przedsiębiorstw rolnictwa, leśnictwa, łowiectwa i rybactwa, działalności finansowej i ubezpieczeniowej oraz szkół wyższych), w których liczba pracujących przekracza 49 osób.

Dane w ujęciu wartościowym wyrażone są w cenach bieżących i stanowią podstawę dla obliczenia wskaźników struktury. Wskaźniki dynamiki zaprezentowano na podstawie wartości w cenach bieżących, z wyjątkiem przemysłu, dla którego wskaźniki dynamiki podano na podstawie wartości w cenach stałych (średnie ceny bieżące 2015 r.).

Liczby względne (wskaźniki, odsetki) wyliczono na podstawie danych bezwzględnych, wyrażonych z większą dokładnością niż podane w tekście i tablicach.

Dane prezentuje się w układzie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007.

Polska Klasyfikacja Działalności 2007 (PKD 2007)

Skrót	Sekcje
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę	wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną, gorącą wodę i powietrze do układów klimatyzacyjnych
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja	dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami oraz działalność związana z rekultywacją
handel; naprawa pojazdów samochodowych	handel hurtowy i detaliczny; naprawa pojazdów samochodowych, włączając motocykle
zakwaterowanie i gastronomia	działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi
obsługa rynku nieruchomości	działalność związana z obsługą rynku nieruchomości
administrowanie i działalność wspierająca	działalność w zakresie usług administrowania i działalność wspierająca
Skrót	Działy
produkcja wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny	produkcja wyrobów z drewna oraz korka, z wyłączeniem mebli; produkcja wyrobów ze słomy i materiałów używanych do wyplatania
produkcja wyrobów z metali	produkcja metalowych wyrobów gotowych, z wyłączeniem maszyn i urządzeń
produkcja maszyn i urządzeń	produkcja maszyn i urządzeń, gdzie indziej niesklasyfikowana
produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep	produkcja pojazdów samochodowych, przyczep i naczep, z wyłączeniem motocykli
budowa budynków	roboty budowlane związane ze wznoszeniem budynków
budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej	roboty związane z budową obiektów inżynierii lądowej i wodnej

Objaśnienia znaków umownych

Kreska (-)	– zjawisko nie wystąpiło.
Kropka (.)	– zupełny brak informacji albo brak informacji wiarygodnych.
Znak (x)	– wypełnienie pozycji jest niemożliwe lub niecelowe.
Znak (*)	– oznacza, że dane zostały zmienione w stosunku do już opublikowanych.
Znak (Δ)	– oznacza, że nazwy zostały skrócone w stosunku do obowiązującej klasyfikacji.

Dane charakteryzujące województwo podlaskie można również znaleźć w publikacjach statystycznych wydawanych przez Urząd Statystyczny w Białymstoku oraz w publikacjach ogólnopolskich GUS.

Raport „Koniunktura gospodarcza w województwie podlaskim w październiku 2018 r.” ukaże się na stronie głównej Urzędu Statystycznego w Białymstoku: bialystok.stat.gov.pl w dniu 30 października 2018 r.

Przy publikowaniu danych US prosimy o podanie źródła.

Rynek pracy

Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw we wrześniu br. ukształtowało się na poziomie 113,3 tys. osób, tj. wyższym od zanotowanego w poprzednim miesiącu oraz w analogicznym okresie 2017 r. odpowiednio o 0,4% i 4,7% (we wrześniu ubiegłego roku w ujęciu rocznym wzrosło odpowiednio o 6,7%). **Stopa bezrobocia rejestrowanego** była niższa niż przed rokiem (7,6% wobec 8,9%).

W okresie styczeń–wrzesień br. przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 112,5 tys. osób, tj. o 5,1% wyższy niż przed rokiem.

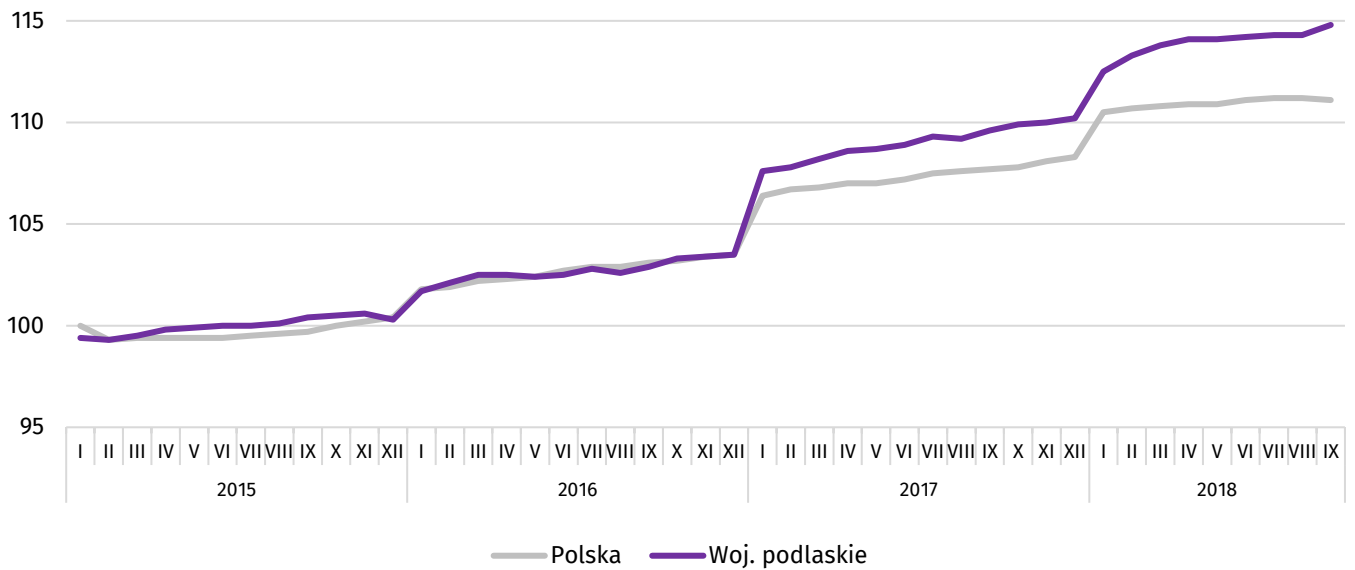
Tablica 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I–IX 2018	
	w tysiącach	IX 2017=100	w tysiącach	I–XI 2017=100
OGÓŁEM	113,3	104,7	112,5	105,1
w tym:				
Przemysł	54,2	104,7	53,7	104,6
górnictwo i wydobywanie	0,7	128,4	0,7	128,1
przetwórstwo przemysłowe	49,4	104,4	49,0	104,4
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	1,2	100,1	1,2	99,7
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	3,0	108,3	2,9	105,8
Budownictwo	11,8	105,4	11,4	106,8
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	25,7	104,0	25,5	103,6
Transport i gospodarka magazynowa	6,8	107,0	6,8	107,0
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	2,1	107,2	2,2	116,2
Informacja i komunikacja	1,2	97,5	1,3	99,1
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	2,1	98,4	2,1	97,9
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	3,2	110,3	3,4	118,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	2,1	98,1	2,1	97,4

W odniesieniu do pierwszych trzech kwartałów 2017 r. wzrost **przeciętnego zatrudnienia** miał miejsce przede wszystkim w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 28,1%), administrowanie i działalność wspierająca (o 18,0%), zakwaterowanie i gastronomia (o 16,2%), transport i gospodarka magazynowa (o 7,0%), a także budownictwo (o 6,8%). Spadek wystąpił m.in. w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 2,6%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 2,1%).

Wśród działań o znaczącym udziale w zatrudnieniu, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku wzrost zatrudnienia stwierdzono głównie w pozostałym górnictwie i wydobywaniu (o 28,1%), gastronomii (o 21,2%), działalności związanej z utrzymaniem porządku w budynkach i zagospodarowaniem zieleni (o 20,8%), poligrafii i reprodukcji zapisanych nośników informacji (o 17,4%), działalności detektywistycznej i ochroniarskiej (o 16,1%), gospodarce odpadami; odzysku surowców (o 11,0%), a także zakwaterowaniu (o 10,2%). Niższe niż przed rokiem zatrudnienie odnotowano m.in. w przedsiębiorstwach zajmujących się działalnością twórczą związaną z kulturą i rozrywką (o 2,4%), obsługą rynku nieruchomości (o 2,1%) oraz produkcją odzieży (o 0,9%).

Wykres 1. Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

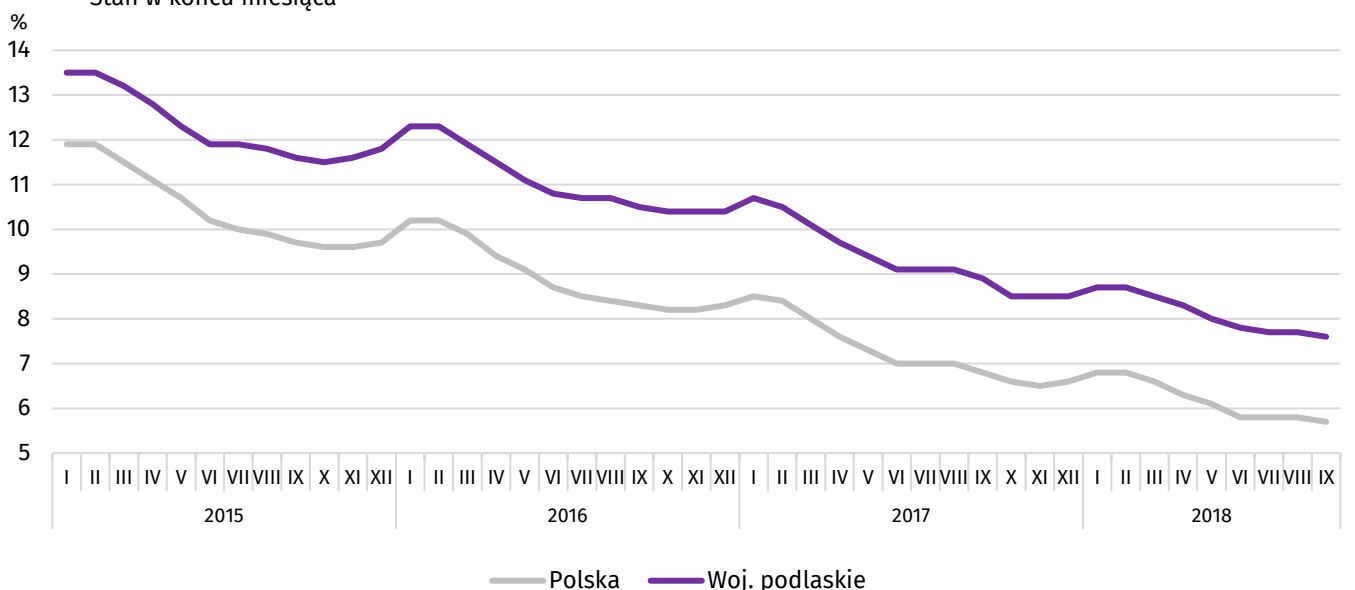

W końcu września 2018 r. liczba **bezrobotnych zarejestrowanych** w urzędach pracy wyniosła 36050 osób i była niższa o 525 osób (o 1,4%) od zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 5623 osoby (o 13,5%) niż przed rokiem. Kobiety stanowiły 48,5% ogółu zarejestrowanych bezrobotnych (rok wcześniej 48,4%).

Tablica 2. Liczba bezrobotnych i stopa bezrobocia

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2017	2018	
		VIII	IX
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu miesiąca)	41673	36575	36050
Bezrobotni nowo zarejestrowani (w ciągu miesiąca)	5594	4383	4668
Bezrobotni wyrejestrowani (w ciągu miesiąca)	6530	4446	5193
Stopa bezrobocia rejestrowanego (stan w końcu miesiąca) w %	8,9	7,7*	7,6

Wykres 2. Stopa bezrobocia rejestrowanego
Stan w końcu miesiąca

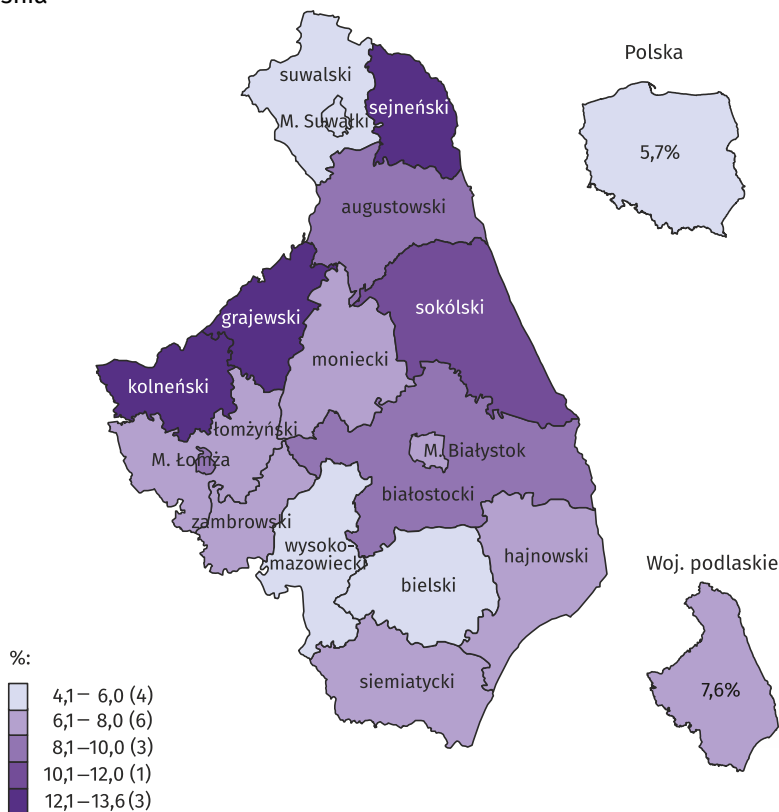

Stopa bezrobocia rejestrowanego wyniosła 7,6% i zmniejszyła się o 0,1 p. proc. w stosunku do zanotowanej w poprzednim miesiącu i o 1,3 p. proc. w porównaniu z analogicznym okresem 2017 r.

Do powiatów o najwyższej stopie bezrobocia należały: kolneński (13,6%), grajewski (13,4%) oraz sejneński (12,4%), a najniższa stopa bezrobocia wystąpiła w powiatach suwalskim (4,1%) i bielskim (5,3%), mieście Suwałki (5,4%) oraz w powiecie wysokomazowieckim (5,7%). W porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku stopa bezrobocia spadła we wszystkich powiatach województwa podlaskiego, przy czym najbardziej w łomżyńskim (o 2,1 p. proc.), zambrowskim (o 2,0 p. proc.), grajewskim (o 1,7 p. proc.) i kolneńskim oraz w mieście Łomża (po 1,6 p. proc.).

Mapa 1. Stopa bezrobocia rejestrowanego według powiatów w 2018 r.

Stan w końcu września

We wrześniu 2018 r. w urzędach pracy **zarejestrowano** 4668 osób bezrobotnych, tj. o 6,5% więcej niż przed miesiącem, ale o 16,6% mniej niż przed rokiem. W stosunku do analogicznego okresu poprzedniego roku nie zmienił się odsetek osób rejestrujących się po raz kolejny w liczbie nowo zarejestrowanych ogółem, który wyniósł 76,9%. Zmniejszeniu uległ udział osób zwolnionych z przyczyn dotyczących zakładu pracy (o 0,8 p. proc. do 2,1%) oraz osób dotychczas niepracujących (o 0,5 p. proc. do 19,7%). Wzrost natomiast odsetek absolwentów (o 0,1 p. proc. do 14,9%).

W omawianym okresie z ewidencji bezrobotnych **wyrejestrowano** 5193 osoby, tj. więcej niż w poprzednim miesiącu (o 16,8%), ale mniej niż rok wcześniej (o 20,5%). Z tytułu podjęcia pracy (jako głównej przyczyny wyrejestrowania) z rejestru bezrobotnych wyłączono 3094 osoby (przed rokiem 3720 osób). Udział tej kategorii osób w ogólnej liczbie wyrejestrowanych w ujęciu rocznym uległ zwiększeniu (o 2,6 p. proc. do 59,6%). Wzrost także odsetek osób, które utraciły status bezrobotnego w wyniku niepotwierdzenia gotowości do podjęcia pracy (o 0,8 p. proc. do 14,3%) i osób, które dobrowolnie zrezygnowały ze statusu bezrobotnego (o 0,7 p. proc. do 7,8%). Spadł natomiast udział osób wyrejestrowanych w związku z rozpoczęciem szkolenia lub stażu u pracodawców (o 1,1 p. proc. do 8,7%) i osób, które nabyły prawa emerytalne lub rentowe (o 0,5 p. proc. do 0,3%).

W końcu września 2018 r. **bez prawa do zasiłku** pozostawało 31781 bezrobotnych, a ich udział w ogólnej liczbie bezrobotnych zmniejszył się w porównaniu z zanotowanym w analogicznym miesiącu 2017 r. (o 0,9 p. proc. do 88,2%).

Bezrobotni będący **w szczególnej sytuacji na rynku pracy** w końcu września 2018 r. stanowili 87,3% ogółu bezrobotnych. Do tej grupy zaliczane są m.in. osoby długotrwale bezrobotne, których udział w liczbie zarejestrowanych ogółem spadł w skali roku (o 1,3 p. proc. do 59,2%). Zmniejszeniu uległ również odsetek osób powyżej 50 roku życia (o 1,5 p. proc. do 27,5%) oraz osób do 30 roku życia (o 1,2 p. proc. do 27,8%). Wzrost natomiast udział osób niepełnosprawnych (o 0,2 p. proc. do 6,8%).

Liczba bezrobotnych zmniejszyła się w ujęciu rocznym we wszystkich wymienionych kategoriach, a najbardziej w przypadku osób powyżej 50 roku życia (o 18,0%).

Tablica 3. Udział wybranych kategorii bezrobotnych będących w szczególnej sytuacji na rynku pracy w ogólnej liczbie bezrobotnych zarejestrowanych

Stan w końcu miesiąca

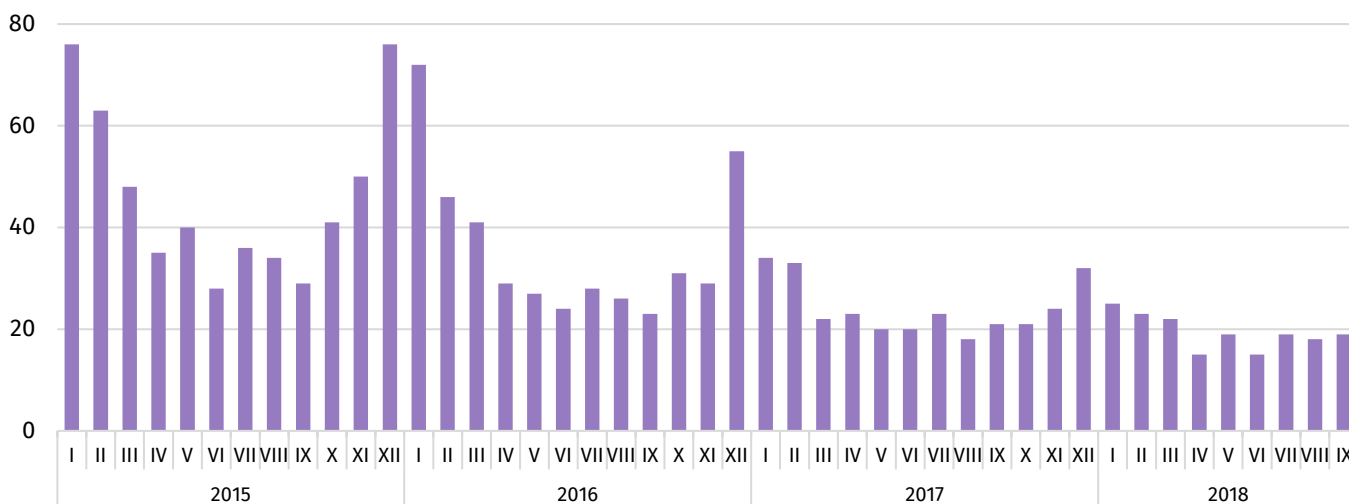
WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2017	2018	
		VIII	IX
	w % ogólnej liczby bezrobotnych		
Długotrwale bezrobotni ^a	60,5	58,9	59,2
Do 30 roku życia	29,0	27,3	27,8
Powyżej 50 roku życia	29,0	27,4	27,5
Niepełnosprawni	6,6	6,8	6,8

^a Do długotrwale bezrobotnych zalicza się osoby pozostające w rejestrze powiatowego urzędu pracy łącznie przez okres ponad 12 miesięcy w okresie ostatnich 2 lat, z wyłączeniem okresów odbywania stażu i przygotowania zawodowego w miejscu pracy.

We wrześniu 2018 r. do urzędów pracy zgłoszono 2300 **ofert zatrudnienia**, tj. mniej o 408 niż przed miesiącem i o 980 niż rok wcześniej. W końcu miesiąca na 1 ofertę pracy przypadało 19 bezrobotnych (przed miesiącem 18, a przed rokiem 21).

Wykres 3. Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy

Stan w końcu miesiąca

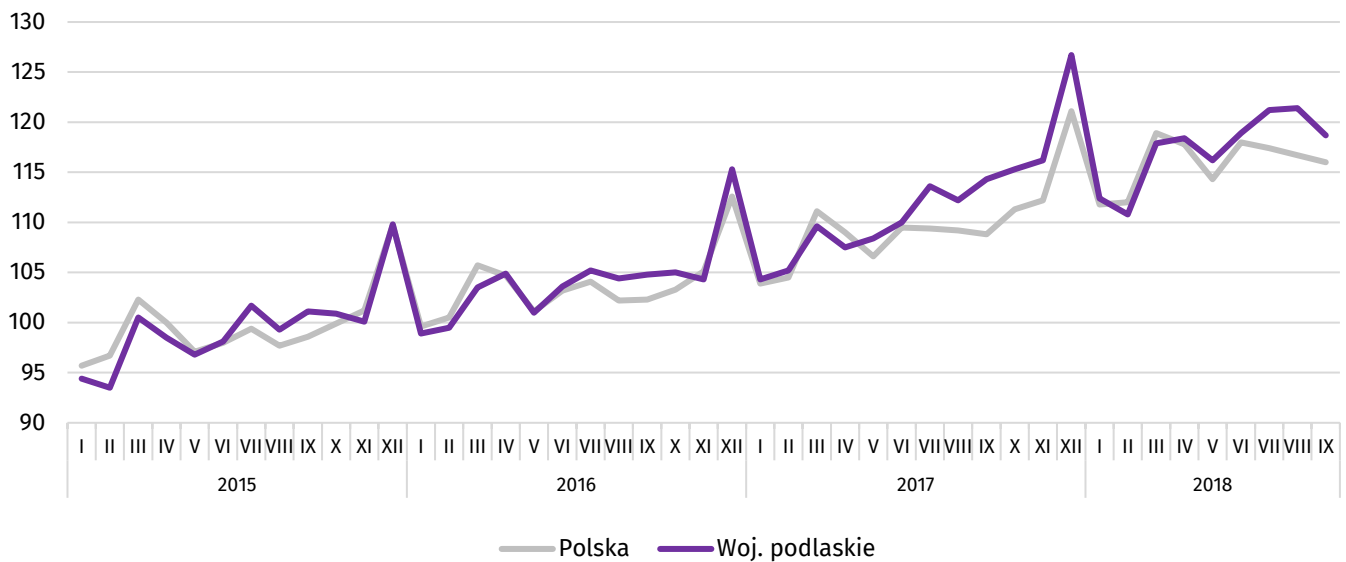

Z danych urzędów pracy wynika, że według stanu w końcu września 2018 r., 5 zakładów pracy zapowiedziało zwolnienie w najbliższym czasie 13 pracowników (przed rokiem odpowiednio 6 zakładów i 100 pracowników).

Wynagrodzenia

We wrześniu br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw osiągnęło poziom 4112,43 zł, tj. o 3,9% wyższy niż w analogicznym okresie ubiegłego roku (rok wcześniej wzrosło odpowiednio o 9,3%).

Wykres 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw
(przeciętna miesięczna 2015=100)

Tablica 4. Przeciętne miesięczne wynagrodzenia brutto w sektorze przedsiębiorstw

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018		I-IX 2018	
	w złotych	IX 2017=100	w złotych	I-IX 2017=100
OGÓŁEM	4112,43	103,9	4073,62	106,6
w tym:				
Przemysł	4169,66	103,7	4158,03	107,2
górnictwo i wydobywanie	5293,22	90,1	4492,52	96,8
przetwórstwo przemysłowe	4144,64	103,8	4143,96	107,5
wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	4816,99	100,6	4820,14	101,3
dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	4078,64	105,7	4050,73	106,6
Budownictwo	5073,57	105,7	4961,02	106,2
Handel; naprawa pojazdów samochodowych ^Δ	3705,60	104,5	3643,71	108,1
Transport i gospodarka magazynowa	3858,25	103,3	3817,14	104,1
Zakwaterowanie i gastronomia ^Δ	3014,58	107,2	2853,39	102,3
Informacja i komunikacja	4781,52	105,5	4822,70	105,8
Obsługa rynku nieruchomości ^Δ	4350,28	108,2	4241,00	107,2
Administrowanie i działalność wspierająca ^Δ	2617,80	109,6	2554,91	107,0
Działalność związana z kulturą, rozrywką i rekreacją	4234,13	108,5	4330,47	108,6

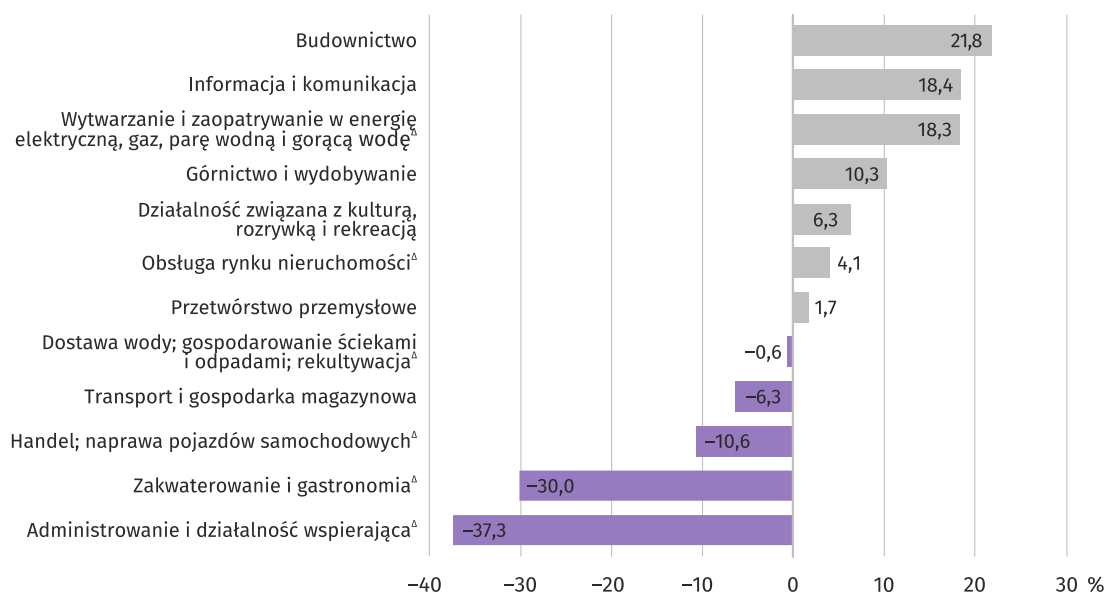

W okresie trzech kwartałów br. przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ukształtowało się na poziomie 4073,62 zł, tj. o 6,6% wyższym niż przed rokiem.

W porównaniu z okresem styczeń–wrzesień ubiegłego roku wzrost przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń wystąpił prawie we wszystkich sekcjach sektora przedsiębiorstw, przy czym najwyższy zaobserwowano w działalności związanej z kulturą, rozrywką i rekreacją (o 8,6%), handlu; naprawie pojazdów samochodowych (o 8,1%), przetwórstwie przemysłowym (o 7,5%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 7,2%). Niższy niż przed rokiem poziom przeciętnych wynagrodzeń zanotowano w górnictwie i wydobywaniu (o 3,2%).

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy br. wynagrodzenie zdecydowanie wyższe od przeciętnego w województwie otrzymali pracujący w sekcjach: budownictwo (o 21,8%), informacja i komunikacja (o 18,4%), wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 18,3%), a także górnictwo i wydobywanie (o 10,3%). Wynagrodzenia znacznie poniżej średniego uzyskali zatrudnieni w jednostkach zajmujących się administrowaniem i działalnością wspierającą (o 37,3%), zakwaterowaniem i gastronomią (o 30,0%) oraz handlem; naprawą pojazdów samochodowych (o 10,6%).

Wykres 5. Odchylenia przeciętnych miesięcznych wynagrodzeń brutto względem średniego wynagrodzenia w sektorze przedsiębiorstw w województwie w okresie styczeń–wrzesień 2018 r.

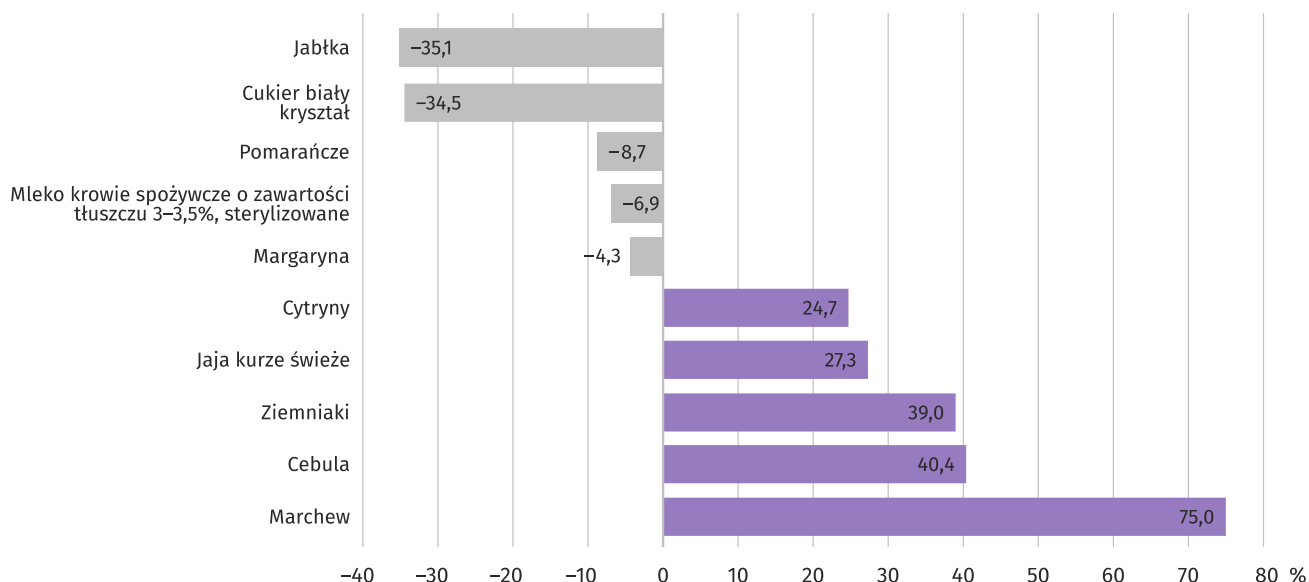
W ciągu dziewięciu miesięcy 2018 r. zatrudnieni w jednostkach sektora przedsiębiorstw przepracowali łącznie 148,1 mln godzin, tj. o 5,3 mln godzin (o 3,7%) więcej niż w analogicznym okresie poprzedniego roku. Najwięcej godzin przepracowano w sekcjach przetwórstwo przemysłowe – 65,0 mln (43,9% ogółu) oraz handel; naprawa pojazdów samochodowych – 33,0 mln (22,3%). W porównaniu z analogicznym okresem 2017 r. liczba przepracowanych godzin najbardziej wzrosła w górnictwie i wydobywaniu (o 26,1%), administrowaniu i działalności wspierającej (o 20,1%) oraz zakwaterowaniu i gastronomii (o 11,2%). Spadek odnotowano m.in. w informacji i komunikacji (o 6,7%) oraz obsłudze rynku nieruchomości (o 5,4%).

Średni czas przepracowany w ciągu miesiąca przez 1 zatrudnionego w sektorze przedsiębiorstw w okresie styczeń–wrzesień 2018 r. wyniósł 146,3 godziny, tj. o 1,3% mniej niż rok wcześniej. Przeciętne wynagrodzenie godzinowe ukształtowało się na poziomie 27,84 zł i w porównaniu z zanotowanym w analogicznym okresie 2017 r. zwiększyło się o 8,0%. W omawianym okresie wynagrodzenie za godzinę pracy wzrosło w większości sekcji, przy czym najbardziej w informacji i komunikacji – o 12,3%, obsłudze rynku nieruchomości – o 10,9%, handlu; naprawie pojazdów samochodowych – o 10,5% a także w budownictwie – o 10,1%. Spadek godzinowego wynagrodzenia stwierdzono w górnictwie i wydobywaniu – o 1,8%. Najwyższe wynagrodzenie za przepracowaną godzinę otrzymali zatrudnieni w sekcji wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę – 34,29 zł, a najniższe – w administrowaniu i działalności wspierającej – 17,24 zł.

Ceny detaliczne

We wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem ubiegłego roku, największe zmiany cen detalicznych wystąpiły w grupie artykułów żywnościowych. Zdecydowanie więcej niż przed rokiem kosztowała marchew (75,0%). Wzrosły również ceny: cebuli (40,4%), ziemniaków (39,0%) oraz jaj kurzych świeżych (27,3%). Mniej niż przed rokiem płacono za jabłka (o 35,1%) i cukier biały kryształ (o 34,5%). Tańsze były również pomarańcze (o 8,7%), mleko krowie spożywcze o zawartości tłuszczu 3–3,5%, sterylizowane (o 6,9%) oraz margaryna (o 4,3%).

Wykres 6. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów żywnościowych we wrześniu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

W analizowanym miesiącu spośród artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych w skali roku najbardziej wzrosły ceny oleju napędowego (o 16,1%) i benzyny silnikowej bezołowiowej, 95-oktanowej (o 10,6%). Zdrożała również gazeta regionalna (o 9,6%). Więcej niż przed rokiem płacono za talerz głęboki porcelanowy o średnicy 22–24 cm, dekorowany (o 8,5%), wizytę u lekarza specjalisty (o 8,4%) oraz pastę do zębów (o 5,8%). Więcej niż w wrześniu 2017 r. kosztowały półbuty skórzane na podszwie nieskórzanej, męskie (o 3,7%) i damskie (o 3,6%) oraz rajstopy damskie gładkie, 15–20 den (o 2,9%). W odniesieniu do analogicznego miesiąca ubiegłego roku zmniejszyły się opłaty za centralne ogrzewanie lokali mieszkalnych (o 1,8%).

Wykres 7. Zmiany cen detalicznych wybranych artykułów nieżywnościowych i usług konsumpcyjnych we wrześniu 2018 r.
(wzrost/spadek w stosunku do analogicznego okresu roku poprzedniego)

Rolnictwo

We wrześniu 2018 r. średnia temperatura powietrza¹ na obszarze województwa podlaskiego wyniosła 14,5°C i była o 2,8°C wyższa od średniej z lat 1971–2000. Zarówno temperaturę maksymalną (wynoszącą 28,3°C), jak i minimalną (0,0°C) zanotowano w Białymstoku. Wystąpiły również przygruntowe przymrozki (minus 3,2°C w Białymstoku i minus 1,0°C w Suwałkach). Miesięczna suma opadów atmosferycznych¹ ukształtowała się na poziomie 39,5 mm i stanowiła 71,8% normy z wielolecia.

¹ Przeciętne temperatury i sumy opadów obliczono jako średnie arytmetyczne przeciętnych miesięcznych wartości z dwóch stacji meteorologicznych Instytutu Meteorologii i Gospodarki Wodnej zlokalizowanych w Białymstoku i Suwałkach.

Rozkład opadów był bardzo nierównomierny. W Białymstoku suma opadów wyniosła 65,9 mm (tj. 115,0% normy), natomiast w Suwałkach – 13,0 mm (tj. 24,0% normy). Zanotowano 8 dni z opadami zarówno w północnej, jak i południowej części regionu.

Dostateczne uwilgotnienie gleby (po obfitych sierpniowych opadach) pozwoliło na kontynuowanie siewów zbóż ozimych oraz poplonów, a ciepła i słoneczna pogoda sprzyjała wykopkom ziemniaków i zbiorom kukurydzy.

Tablica 5. Skup zbóż^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	VII–IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	analogiczny okres roku poprzedniego=100	w tys. t	IX 2017=100	VIII 2018=100
Ziarno zbóż podstawowych ^b	37,6	70,4	5,6	53,6	25,1
w tym:					
pszenica	19,0	59,5	3,5	57,4	36,0
żyto	13,3	93,6	0,9	55,6	10,2

^a Bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

^b Obejmuje pszenicę, żyto, jęczmień, owies i pszenżyto, łącznie z mieszankami zbożowymi; bez ziarna siewnego.

Skup zbóż podstawowych (z mieszankami zbożowymi, bez ziarna siewnego) w okresie lipiec–wrzesień 2018 r. wyniósł 37,6 tys. t i zmniejszył się w skali roku o 29,6%. Skup pszenicy i żyta był niższy od zanotowanego przed rokiem odpowiednio o 40,5% i 6,4%.

We wrześniu br. skupiono 5,6 tys. t zbóż, tj. o 74,9% mniej niż w poprzednim miesiącu i o 46,4% mniej niż przed rokiem. Skup pszenicy był niższy niż w sierpniu br. i w analogicznym miesiącu ubiegłego roku odpowiednio o 64,0% i 42,6%. Skup żyta zmniejszył się o 89,8% w odniesieniu do zanotowanego w poprzednim miesiącu, a w porównaniu z wrześniem 2017 r. spadł o 44,4%.

Tablica 6. Skup podstawowych produktów zwierzęcych^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	I–IX 2018		IX 2018		
	w tys. t	I–IX 2017=100	w tys. t	IX 2017=100	VIII 2018=100
Żywiec rzeźny ^b	219,7	96,1	21,4	97,0	97,4
w tym:					
bydło (bez cieląt)	58,1	98,0	4,0	119,7	92,3
trzoda chlewna	48,0	116,8	4,9	112,9	106,6
drób	111,9	88,7	12,4	86,8	95,7
Mleko ^c	1886,2	103,9	201,8	104,5	96,5

^a W okresie lipiec–wrzesień bez skupu realizowanego przez osoby fizyczne.

^b Obejmuje bydło, cielęta, trzodę chlewną, owce, konie i drób; w wadze żywej.

^c W milionach litrów.

W okresie styczeń–wrzesień br. producenci z województwa podlaskiego dostarczyli do **skupu** 219,7 tys. t **żywca rzeźnego** (w wadze żywej), tj. o 3,9% mniej niż w analogicznym okresie 2017 r. W skali roku zmniejszyła się podaż podstawowych gatunków zwierząt rzeźnych, z wyjątkiem trzody chlewnej.

We wrześniu br. skup żywca rzeźnego ukształtował się na poziomie 21,4 tys. t i był niższy o 2,6% od zanotowanego w poprzednim miesiącu i o 3,0% niż przed rokiem. W porównaniu z sierpniem br. zmniejszyła się ilość skupionego żywca wołowego (o 7,7%) i drobiowego (o 4,3%), zaś zwiększyła się – żywca wieprzowego (o 6,6%). W ujęciu rocznym odnotowano spadek podaży drobiu (13,2%), natomiast wzrost podaży bydła i trzody chlewnej (odpowiednio o 19,7% i 12,9%).

Tablica 7. Przeciętne ceny podstawowych produktów rolnych

WYSZCZEGÓLNIENIE	Ceny w skupie					Ceny na targowiskach				
	I–IX 2018		IX 2018			I–IX 2018		IX 2018		
	w zł	I–IX 2017= =100	w zł	IX 2017= =100	VIII 2018= =100	w zł	I–IX 2017= =100	w zł	IX 2017= =100	VIII 2018= =100
Ziarno zbóż ^a – za 1 dt:										
pszenica	71,12	108,3	82,35	129,7	108,6	81,67	105,1	87,39	109,9	100,1
żyto	56,64	101,4	67,59	125,5	115,2	60,57	104,2	66,94	115,1	104,8
Ziemniaki ^b – za 1 dt	25,97	97,4	25,48	104,5	96,4	101,90	116,7	109,06	123,5	80,4
Żywiec rzeźny – za 1 kg wagi żywej:										
bydło (bez cieląt)	6,69	107,5	6,54	102,0	99,1	.	x	x	.	x
trzoda chlewna	4,55	88,4	4,69	89,9	96,4	.	x	x	.	x
drób	3,72	105,0	4,21	105,0	100,3	.	x	x	.	x
Mleko – za 1 hl	139,54	99,9	137,93	91,1	101,2	.	x	x	.	x

^a W skupie – bez ziarna siewnego.

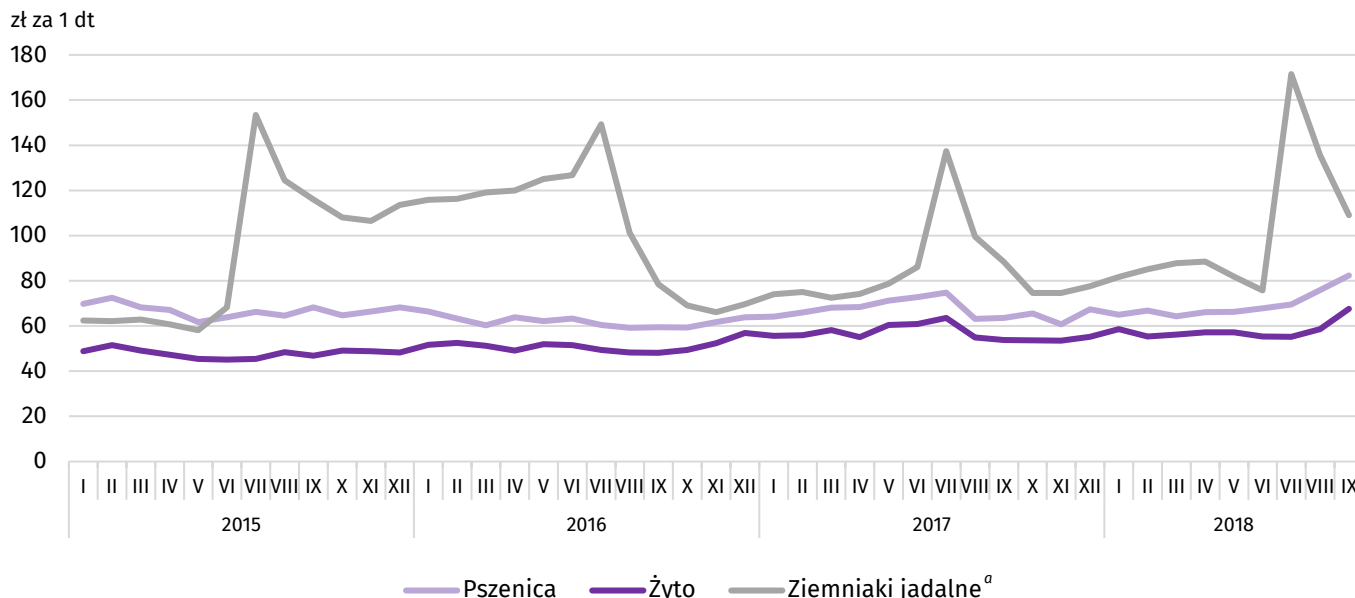
^b Na targowiskach – jadalne (w lipcu i sierpniu – wczesne).

U w a g a. W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. nie zaobserwowano transakcji sprzedaży/kupna zwierząt gospodarskich na targowiskach.

W okresie pierwszych trzech kwartałów br. przeciętne **ceny zbóż** w skupie były wyższe niż w analogicznym okresie ubiegłego roku, przy czym pszenica zdrożała o 8,3%, a żyto – o 1,4%. W obrocie targowiskowym cena pszenicy wzrosła o 5,1%, a żyta – o 4,2%.

We wrześniu 2018 r. producenci z województwa podlaskiego, przy spadku podaży, uzyskiwali wyższe niż przed miesiącem ceny za dostarczone do skupu ziarno pszenicy (o 8,6%) i żyta (o 15,2%). W obrocie targowiskowym również zanotowano wzrost cen pszenicy (o 0,1%) i żyta (o 4,8%). W ujęciu rocznym średnia cena pszenicy i żyta w skupie zwiększyła się odpowiednio o 29,7% i 25,5%, natomiast na targowiskach wzrosła odpowiednio o 9,9% i 15,1%.

Wykres 8. Przeciętne ceny skupu zbóż i targowiskowe ceny ziemniaków

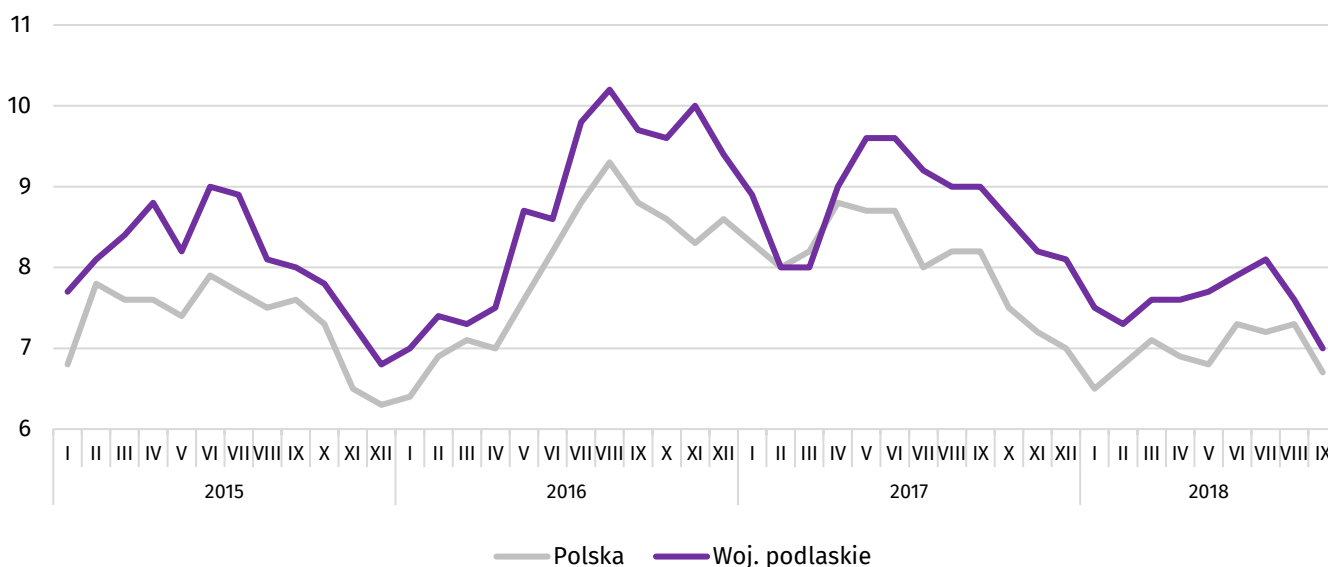

^a W lipcu i sierpniu – wczesne.

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. średnia **cena ziemniaków** w skupie ukształtowała się na poziomie 25,97 zł i była o 2,6% niższa niż przed rokiem. Na targowiskach za ziemniaki jadalne płacono 101,90 zł, tj. o 16,7% więcej niż rok wcześniej.

We wrześniu 2018 r. przeciętna cena ziemniaków w skupie wyniosła 25,48 zł za 1 dt i była o 3,6% niższa niż w poprzednim miesiącu, ale o 4,5% wyższa niż rok wcześniej. Na targowiskach za 1 dt ziemniaków jadalnych płacono średnio 109,06 zł, tj. o 19,6% mniej niż przed miesiącem, ale o 23,5% więcej niż przed rokiem.

Wykres 9. Relacja przeciętnych cen skupu żywca wieprzowego do przeciętnych cen żyta na targowiskach

W okresie styczeń–wrzesień br., przeciętna **cena skupu żywca wieprzowego** wyniosła 4,55 zł za 1 kg i była o 11,6% niższa od zanotowanej w analogicznym okresie ubiegłego roku.

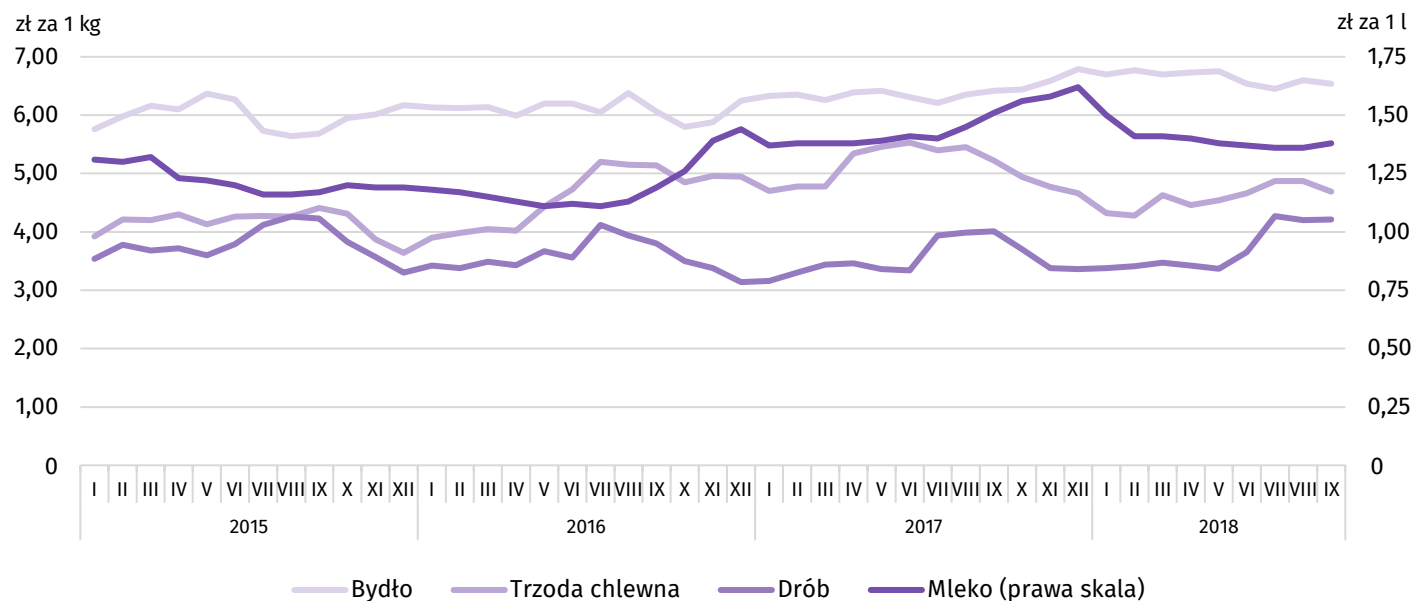
We wrześniu br. średnia cena skupu 1 kg żywca wieprzowego osiągnęła poziom 4,69 zł, czyli zmniejszyła się o 3,6% w porównaniu z poprzednim miesiącem i o 10,1% w odniesieniu do września 2017 r.

Relacja ceny skupu żywca wieprzowego do ceny żyta na targowiskach w omawianym miesiącu wyniosła 7,0 wobec 7,6 w sierpniu 2018 r. i 9,0 przed rokiem.

W okresie trzech kwartałów 2018 r., przy zmniejszonej podaży, **cena skupu żywca drobiowego** ukształtowała się na poziomie 3,72 zł za 1 kg i była o 5,0% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

We wrześniu br. przeciętna cena skupu żywca drobiowego wyniosła 4,21 zł za 1 kg i była wyższa niż w sierpniu 2018 r. oraz przed rokiem odpowiednio o 0,3% i 5,0%.

Wykres 10. Przeciętne ceny skupu żywca i mleka

Średnia **cena skupu żywca wołowego** w okresie styczeń–wrzesień 2018 r. ukształtowała się na poziomie 6,69 zł za 1 kg i była o 7,5% wyższa w porównaniu z zanotowaną w analogicznym okresie poprzedniego roku.

We wrześniu 2018 r. przeciętna cena skupu żywca wołowego ukształtowała się na poziomie 6,54 zł za 1 kg, czyli spadła o 0,9% w odniesieniu do zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale wzrosła o 2,0% w skali roku.

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. **skup mleka** wyniósł 1886,2 mln l i zwiększył się o 3,9% w ujęciu rocznym. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 139,54 zł za 100 l, tj. o 0,1% niższym niż przed rokiem.

We wrześniu br. skupiono 201,8 mln l mleka, tj. o 3,5% mniej niż w sierpniu br., ale o 4,5% więcej niż w analogicznym miesiącu poprzedniego roku. Średnia cena tego surowca ukształtowała się na poziomie 137,93 zł za 100 l i zwiększyła się w ujęciu miesięcznym o 1,2%, zaś w odniesieniu do zanotowanej w analogicznym miesiącu ubiegłego roku spadła o 8,9%.

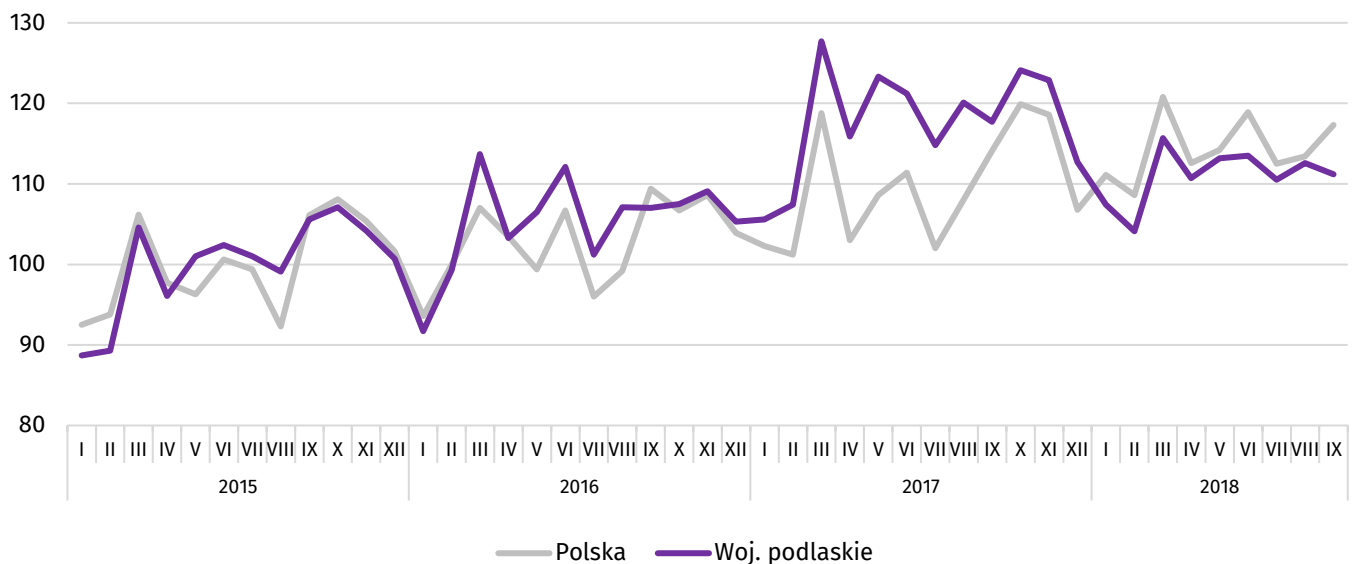
Przemysł i budownictwo

Produkcja sprzedana przemysłu we wrześniu 2018 r. osiągnęła wartość 2309,9 mln zł (w cenach bieżących) i była (w cenach stałych) o 1,2% niższa niż przed miesiącem, ale o 4,9% wyższa niż rok wcześniej (wówczas zanotowano jej wzrost o 10,1%). Równocześnie nastąpił wzrost (w cenach bieżących) **produkcji budowlano-montażowej** w skali roku – wyniósł on 6,7% (rok wcześniej odnotowano jej wzrost o 23,2%).

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. produkcja sprzedana przemysłu (w cenach bieżących) ukształtowała się na poziomie 20528,5 mln zł i była (w cenach stałych) o 5,2% wyższa niż w analogicznym okresie ubiegłego roku.

Produkcja sprzedana w przetwórstwie przemysłowym, stanowiąca 94,5% ogólnej produkcji przemysłowej, w porównaniu z analogicznym okresem ubiegłego roku zwiększyła się o 4,5%. Wzrost produkcji sprzedanej wystąpił także w sekcjach: górnictwo i wydobywanie (o 27,6%), dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja (o 16,0%) oraz wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę (o 1,5%).

Wykres 11. Produkcja sprzedana przemysłu
(ceny stałe; przeciętna miesięczna 2015=100)

Wyższy niż w okresie styczeń–wrzesień 2017 r. poziom produkcji sprzedanej wystąpił w 23 (spośród 27) działach przemysłu, a niższy – w 4. Uwzględniając działy o znaczącym udziale w produkcji sprzedanej przemysłu, największy wzrost wartości sprzedaży w odniesieniu do poziomu sprzed roku zanotowano w produkcji maszyn i urządzeń (o 10,9%), produkcji wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny (o 6,4%) oraz wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych (o 2,3%), natomiast jej spadek wystąpił w produkcji artykułów spożywczych (o 0,4%).

Wydajność pracy, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień 2018 r. wyniosła (w cenach bieżących) 382,2 tys. zł i była (w cenach stałych) o 0,5% wyższa niż przed rokiem, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 4,6% i 7,2%.

Tablica 8. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu

SEKCJE I DZIAŁY	IX 2018	I–IX 2018	
	analogiczny okres roku poprzedniego =100		w odsetkach
OGÓŁEM	104,9	105,2	100,0
Górnictwo i wydobywanie	121,3	127,6	2,2
Przetwórstwo przemysłowe	104,1	104,5	94,5
w tym produkcja:			
artykułów spożywczych	99,9	99,6	54,8
wyrobów z drewna, korka, słomy i wikliny ^Δ	120,7	106,4	6,4
papieru i wyrobów z papieru	99,0	100,1	2,3
poligrafia i reprodukcja zapisanych nośników informacji	131,1	154,8	1,8
wyrobów z gumy i tworzyw sztucznych	99,6	102,3	6,8
wyrobów z pozostałych mineralnych surowców niemetalicznych	99,2	113,4	2,1

Tablica 8. Dynamika (w cenach stałych) i struktura (w cenach bieżących) produkcji sprzedanej przemysłu (dok.)

SEKCJE I DZIAŁY	IX 2018	I–IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego =100	w odsetkach
wyrobów z metali ^Δ	111,3	106,6	2,7
maszyn i urządzeń ^Δ	106,3	110,9	5,3
pozostałego sprzętu transportowego	155,1	148,8	1,5
mebli	95,1	108,9	2,4
Wytwarzanie i zaopatrywanie w energię elektryczną, gaz, parę wodną i gorącą wodę ^Δ	96,3	101,5	1,0
Dostawa wody; gospodarowanie ściekami i odpadami; rekultywacja ^Δ	120,6	116,0	2,3

Produkcja sprzedana budownictwa (w cenach bieżących) we wrześniu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 619,5 mln zł, czyli wyższym w porównaniu z zanotowanym w poprzednim miesiącu oraz wrześniu ubiegłego roku odpowiednio o 6,4% i 6,2%.

W ciągu dziewięciu miesięcy 2018 r. sprzedaż produkcji w budownictwie osiągnęła wartość 4585,2 mln zł, co oznacza wzrost o 6,9% w odniesieniu do analogicznego okresu poprzedniego roku.

Wydajność pracy w budownictwie, mierzona produkcją sprzedaną na 1 zatrudnionego, w okresie styczeń–wrzesień br. wyniosła 401,2 tys. zł i zwiększyła się o 0,1% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej, przy jednoczesnym wzroście przeciętnego zatrudnienia i przeciętnego miesięcznego wynagrodzenia brutto odpowiednio o 6,8% i 6,2%.

Produkcja budowlano-montażowa (w cenach bieżących) zrealizowana we wrześniu 2018 r. ukształtowała się na poziomie 212,6 mln zł (co stanowiło 34,3% ogólnej wartości produkcji sprzedanej budownictwa) i była wyższa o 17,5% niż w poprzednim miesiącu i o 6,7% w porównaniu z zanotowaną we wrześniu ubiegłego roku.

W okresie pierwszych trzech kwartałów 2018 r. produkcja budowlano-montażowa, która w omawianym okresie stanowiła 29,8% produkcji sprzedanej w budownictwie, osiągnęła wartość 1365,8 mln zł i zmniejszyła się o 4,3% w stosunku do zanotowanej rok wcześniej.

Tablica 9. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) produkcji budowlano-montażowej

DZIAŁY BUDOWNICTWA	IX 2018	I–IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	106,7	95,7	100,0
Budowa budynków ^Δ	74,5	69,6	42,0
Budowa obiektów inżynierii lądowej i wodnej ^Δ	166,0	141,1	28,7
Roboty budowlane specjalistyczne	108,3	122,9	29,3

W odniesieniu do okresu styczeń–wrzesień br. spadek produkcji budowlano-montażowej zaobserwowano tylko w jednostkach, których podstawowym rodzajem działalności jest budowa budynków (o 30,4%). Wzrost wartości produkcji wystąpił natomiast w podmiotach specjalizujących się w budowie obiektów inżynierii lądowej i wodnej (o 41,1%) oraz w przedsiębiorstwach wykonujących głównie roboty budowlane specjalistyczne (o 22,9%).

Budownictwo mieszkaniowe

We wrześniu 2018 r., w porównaniu z analogicznym miesiącem poprzedniego roku, zmniejszyła się liczba mieszkań oddanych do użytkowania (o 46,6%), lokali mieszkalnych, na których realizację wydano pozwolenia (o 32,8%) oraz mieszkań, których budowę rozpoczęto (o 7,3%).

Według wstępnych danych², we wrześniu br. **przekazano do użytkowania** 188 mieszkań, tj. o 164 mniej niż przed rokiem. W badanym miesiącu inwestorzy indywidualni oddali do użytkowania 144 mieszkania (76,6% ogółu), a podmioty budujące na sprzedaż lub wynajem – 44 lokale mieszkalne (23,4%). Przed rokiem udział tych form budownictwa wyniósł odpowiednio 47,4% i 36,6%. Mieszkania zrealizowane w województwie podlaskim we wrześniu 2018 r. stanowiły 1,3% ich ogólnej liczby w kraju.

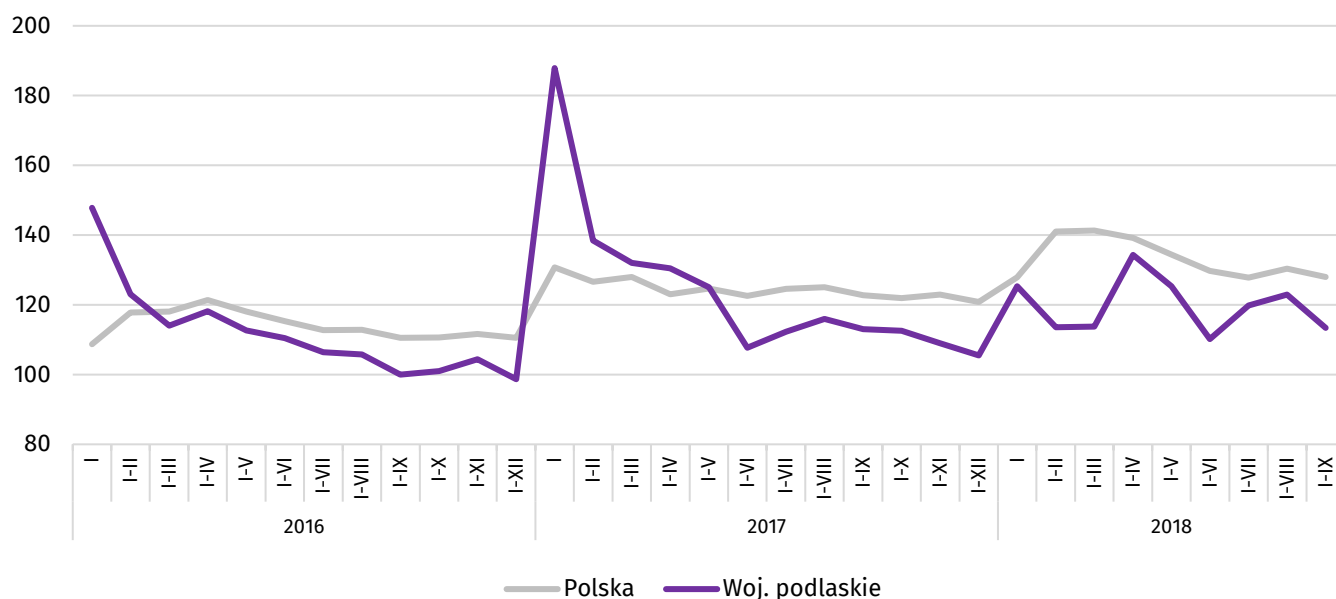
Tablica 10. Liczba mieszkań oddanych do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień 2018 r. oraz ich przeciętna powierzchnia użytkowa

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania oddane do użytkowania			Przeciętna powierzchnia użytkowa 1 mieszkania w m ²
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I–IX 2017=100	
OGÓŁEM	3359	100,0	100,4	104,6
Indywidualne ^a	1443	43,0	97,9	165,1
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	1678	50,0	94,5	60,3
Spółdzielcze	183	5,4	3050	49,3
Komunalne	12	0,3	13,5	25,1
Zakładowe	43	1,3	4300	58,0

^a Realizowane na użytek własny inwestora.

^b Łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku.

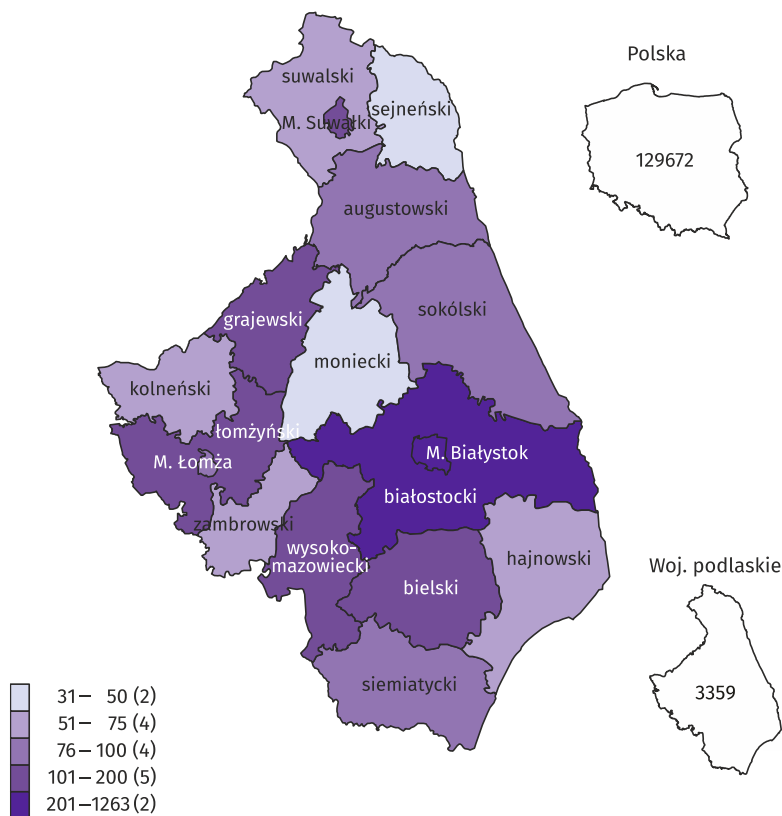
Wykres 12. Mieszkania oddane do użytkowania
(analogiczny okres 2015=100)

² Dane meldunkowe – mogą ulec zmianie po opracowaniu sprawozdań kwartalnych.

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r. oddano do użytkowania 3359 mieszkań, tj. o 13 (o 0,4%) więcej niż rok wcześniej. Przekazali je inwestorzy indywidualni, budujący z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem, spółdzielnie, zakłady pracy oraz gminy. Wzrost liczby zrealizowanych mieszkań w odniesieniu do analogicznego okresu ubiegłego roku zanotowano tylko w budownictwie zakładowym (43-krotny) i spółdzielczym (ponad 30-krotny), przy czym ich udział w ogólnej liczbie lokali mieszkalnych oddanych do użytkowania był niewielki. W omawianym okresie w województwie podlaskim oddano do użytkowania 2,6% ogółu mieszkań zrealizowanych w Polsce.

Mapa 2. Mieszkania oddane do użytkowania według powiatów w okresie styczeń–wrzesień 2018 r.

W nawiasach podano liczbę powiatów.

Przeciętna powierzchnia użytkowa mieszkania oddanego do użytkowania w okresie styczeń–wrzesień 2018 r. wyniosła 104,6 m² i była o 1,6 m² mniejsza niż przed rokiem. W analizowanym okresie zanotowano spadek przeciętnej powierzchni mieszkania oddanego do użytkowania w większości form budownictwa, a jej wzrost miał miejsce jedynie w budownictwie indywidualnym (o 4,0 m²).

W ciągu dziewięciu miesięcy 2018 r. najwięcej mieszkań oddano do użytkowania w mieście Białystok (1263) i powiecie białostockim (723). Najmniej wybudowano ich w powiatach sejneńskim (31) oraz monieckim (39). Mieszkania o największej przeciętnej powierzchni użytkowej powstały w powiatach: sokólskim (171,6 m²), suwalskim (168,8 m²) oraz monieckim (164,7 m²), zaś najmniejsze oddano do użytkowania w miastach Białystok (69,6 m²) i Suwałki (73,7 m²) oraz w powiecie grajewskim (80,1 m²).

We wrześniu 2018 r. starostwa powiatowe wydały **pozwolenia na budowę** 409 mieszkań (o 32,8% mniej niż przed rokiem), Uzyskali je deweloperzy, inwestorzy indywidualni oraz spółdzielnie – odpowiednio 50,9%, 44,2% i 4,9% ogólnej ich liczby. Równocześnie **rozpoczęto budowę** 607 mieszkań (o 7,3% mniej niż rok wcześniej), z tego 62,9% przypadło na budownictwo przeznaczone na sprzedaż lub wynajem, a 37,1% – na budownictwo indywidualne.

W okresie styczeń–wrzesień br. starostwa powiatowe wydały pozwolenia na budowę 5729 mieszkań (o 35,3% więcej niż przed rokiem), wśród których większość stanowiły lokale budowane z przeznaczeniem na sprzedaż lub wynajem. Jednocześnie rozpoczęto budowę 5376 mieszkań (o 32,1% więcej niż rok wcześniej), a dominowały wśród nich również inwestycje przeznaczone na sprzedaż lub wynajem.

Tablica 11. Liczba mieszkań, na których budowę wydano pozwolenia i mieszkań, których budowę rozpoczęto w okresie styczeń–wrzesień 2018 r.

WYSZCZEGÓLNIENIE	Mieszkania, na których budowę wydano pozwolenia			Mieszkania, których budowę rozpoczęto		
	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017=100	w liczbach bezwzględnych	w odsetkach	I-IX 2017=100
OGÓŁEM	5729	100,0	135,3	5376	100,0	132,1
Indywidualne ^a	1895	33,1	x	1974	36,7	x
Przeznaczone na sprzedaż lub wynajem ^b	3508	61,2	x	3212	59,8	x
Spółdzielcze	278	4,9	x	135	2,5	275,5
Komunalne	48	0,8	25,0	54	1,0	x
Zakładowe	–	–	x	1	0,0	2,3

^a Realizowane na użytek własny inwestora (do końca 2017 r. – łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku); wskaźniki dynamiki są niemożliwe do obliczenia w warunkach porównywalnych, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń danych wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa.

^b łącznie z budownictwem osób fizycznych przeznaczonym na sprzedaż lub wynajem w celu osiągnięcia zysku (które do końca 2017 r. było zaliczane do budownictwa indywidualnego); wskaźniki dynamiki są niemożliwe do obliczenia w warunkach porównywalnych, ze względu na brak możliwości dokonania przeliczeń danych wstecz zgodnie ze zmienionym zakresem form budownictwa.

Rynek wewnętrzny

We wrześniu 2018 r. **sprzedaż detaliczna** (w cenach bieżących) zmniejszyła się w odniesieniu do sierpnia br. o 6,0%, a w porównaniu z analogicznym miesiącem 2017 r. wzrosła o 10,3%. **Sprzedaż hurtowa** ukształtowała się na poziomie wyższym niż w poprzednim miesiącu br. (o 11,6%) i rok wcześniej (o 2,0%). We wrześniu 2017 r. zanotowano również wzrost sprzedaży detalicznej i hurtowej w skali roku.

W okresie pierwszych dziewięciu miesięcy 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem roku poprzedniego, **sprzedaż detaliczna** (zrealizowana przez przedsiębiorstwa handlowe i niehandlowe) zwiększyła się o 8,5%. Wśród grup o znaczącym udziale w ogólnej wartości sprzedaży wzrost zanotowano w przedsiębiorstwach zajmujących się sprzedażą pojazdów samochodowych, motocykli i części (o 28,3%), prowadzących sprzedaż paliw stałych, ciekłych i gazowych (o 8,4%), w jednostkach zgrupowanych w kategorii „pozostałe” (o 5,9%) oraz handlujących żywnością, napojami i wyrobami tytoniowymi (o 2,8%).

Przedsiębiorstwa handlowe we wrześniu 2018 r. zrealizowały **sprzedaż hurtową** (w cenach bieżących) o 5,8% niższą od zanotowanej w poprzednim miesiącu, ale o 2,0% wyższą niż w wrześniu ubiegłego roku (w tym w przedsiębiorstwach hurtowych zaobserwowano spadek o 5,9% w stosunku do sierpnia 2018 r., ale wzrost o 2,3% w odniesieniu do września 2017 r.).

W okresie styczeń–wrzesień 2018 r., w porównaniu z analogicznym okresem poprzedniego roku, sprzedaż hurtowa w przedsiębiorstwach handlowych zwiększyła się o 14,3%, a w przedsiębiorstwach hurtowych – o 15,9%.

Tablica 12. Dynamika i struktura (w cenach bieżących) sprzedaży detalicznej ^a

WYSZCZEGÓLNIENIE	IX 2018	I-IX 2018	
		analogiczny okres roku poprzedniego = 100	w odsetkach
OGÓŁEM	110,3	108,5	100,0
w tym:			
Pojazdy samochodowe, motocykle, części	121,4	128,3	11,7
Paliwa stałe, ciekłe i gazowe	112,9	108,4	11,0
Żywność, napoje i wyroby tytoniowe	105,3	102,8	33,6
Farmaceutyki, kosmetyki, sprzęt ortopedyczny	110,8	116,7	8,8
Włókno, odzież, obuwie	113,0	103,5	2,1
Meble, RTV, AGD	101,9	101,6	3,2
Prasa, książki, pozostała sprzedaż w wyspecjalizowanych sklepach	113,1	112,0	3,6
Pozostałe	110,1	105,9	21,9

^a Grupowania przedsiębiorstw dokonano na podstawie Polskiej Klasyfikacji Działalności – PKD 2007, zaliczając przedsiębiorstwo do określonej kategorii według przeważającego rodzaju działalności, zgodnie z aktualnym w omawianym okresie stanem organizacyjnym. Odnotowane zmiany (wzrost/spadek) sprzedaży detalicznej w poszczególnych grupach rodzajów działalności przedsiębiorstw mogą zatem również wynikać ze zmiany przeważającego rodzaju działalności przedsiębiorstwa oraz zmian organizacyjnych. Nie ma to wpływu na dynamikę sprzedaży detalicznej ogółem.

Wybrane dane o województwie podlaskim

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Przeciętne zatrudnienie w sektorze przedsiębiorstw ^a w tys. osób	2017	106,1	106,3	106,8	107,2	107,3	107,5	107,9	107,8	108,2	108,5	108,6	108,8
	2018	111,2	111,8	112,3	112,5	112,5	112,7	112,8	112,8	113,3			
poprzedni miesiąc = 100	2017	104,0	100,2	100,4	100,4	100,1	100,2	100,4	99,9	100,4	100,3	100,1	100,2
	2018	102,2	100,6	100,4	100,3	100,0	100,1	100,1	100,0	100,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	106,0	105,8	105,8	106,2	106,4	106,5	106,5	106,6	106,7	106,6	106,6	106,6
	2018	104,8	105,2	105,1	105,0	104,9	104,9	104,5	104,7	104,7			
Bezrobotni zarejestrowani (stan w końcu okresu) w tys. osób	2017	50,5	49,8	47,8	45,5	44,1	42,6	42,6	42,6	41,7	39,9	39,7	40,0
	2018	41,4	41,6	40,5	39,3	37,9	36,7	36,6	36,6	36,1			
Stopa bezrobocia ^b (stan w końcu okresu) w %	2017	10,6	10,5	10,1	9,6	9,4	9,1	9,1	9,1	8,9	8,5	8,5	8,5
	2018	8,7*	8,7*	8,5*	8,3	8,0*	7,8	7,7*	7,7*	7,6			
Oferty pracy (zgłoszone w ciągu miesiąca)	2017	2665	2835	3822	2796	3215	3162	2760	3434	3280	2969	2223	1922
	2018	2919	2627	2952	3406	2736	2904	2530	2708	2300			
Liczba bezrobotnych na 1 ofertę pracy (stan w końcu okresu)	2017	34	33	22	23	20	20	23	18	21	21	24	32
	2018	25	23	22	15	19	15	19	18	19			
Przeciętne miesięczne wynagrodzenie brutto w sektorze przedsiębiorstw ^a w zł	2017	3606,10	3638,91	3791,52	3719,18	3750,03	3807,21	3931,77	3885,00	3958,92	3992,97	4023,98	4388,01
	2018	3893,98	3838,96	4083,31	4101,05	4023,93	4116,76	4193,14	4202,84	4112,43			
poprzedni miesiąc = 100	2017	90,5	100,9	104,2	98,1	100,8	101,5	103,3	98,8	101,9	100,9	100,8	109,0
	2018	88,7	98,6	106,4	100,4	98,1	102,3	101,9	100,2	97,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	105,6	105,9	106,1	102,7	107,5	106,3	108,1	107,7	109,3	110,0	111,6	110,1
	2018	108,0	105,5	107,7	110,3	107,3	108,1	106,6	108,2	103,9			
Wskaźniki cen:													
towarów i usług konsumpcyjnych ^c :													
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	.	.	102,0	.	.	102,1	.	.	102,0	.	.	102,3
	2018	.	.	101,3	.	.	101,5	.	.	.	.	.	

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

b Udział zarejestrowanych bezrobotnych w cywilnej ludności aktywnej zawodowo, szacowanej na koniec każdego miesiąca.

c W kwartale.

Wybrane dane o województwie podlaskim (cd.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Wskaźniki cen (dok.):													
skupu ziarna zbóż:													
poprzedni miesiąc = 100	2017	101,4	102,2	102,5	103,3	103,4	102,3	100,9	83,7	99,9	103,1	95,2	106,2
	2018	100,5	100,7	96,6	103,9	97,3	103,8	100,0	103,5	116,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	99,4	108,1	116,9	113,8	117,8	117,1	126,8	107,1	104,7	109,9	100,1	102,1
	2018	101,1	99,6	93,9	94,5	89,0	90,3	89,5	110,7	129,1			
skupu żywca rzeźnego wołowego (bez cieląt):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	101,3	100,3	98,5	102,2	100,4	98,3	98,5	102,2	101,1	100,3	102,3	103,1
	2018	98,7	101,0	99,0	100,5	100,3	96,9	98,6	102,4	99,1			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	103,3	103,8	102,0	106,7	103,5	101,6	102,7	99,5	105,9	110,9	112,1	108,6
	2018	105,8	106,5	107,0	105,3	105,2	103,7	103,8	104,0	102,0			
skupu żywca rzeźnego wieprzowego:													
poprzedni miesiąc = 100	2017	94,8	101,9	99,9	111,7	102,2	101,4	97,7	100,9	95,7	94,6	96,6	97,7
	2018	92,6	99,2	108,1	96,4	101,6	102,7	104,7	99,8	96,4			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	120,4	120,1	118,1	132,7	123,2	116,9	104,0	105,8	101,5	101,8	96,1	94,1
	2018	91,9	89,6	96,8	83,6	83,1	84,2	90,2	89,3	89,9			
Relacja ceny skupu ^a żywca wieprzowego do ceny targowiskowej żyta	2017	8,9	8,0	8,0	9,0	9,6	9,6	9,2	9,0	9,0	8,6	8,2	8,1
	2018	7,5	7,3	7,6	7,6	7,7	7,9	8,1	7,6	7,0			
Produkcja sprzedana przemysłu ^d (w cenach stałych):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	100,3	101,7	118,9	90,7	106,4	98,3	94,7	104,7	98,0	105,4	99,0	94,7
	2018	105,8	96,9	111,1	95,7	102,3	100,3	97,4	101,9	98,8			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	115,1	108,1	112,4	112,2	115,8	108,1	113,3	112,2	110,1	115,5	112,7	107,1
	2018	113,0	107,7	100,6	106,1	101,9	104,1	107,0	104,1	104,9			
Produkcja budowlano-montażowa ^b (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	58,9	69,2	146,0	109,9	103,2	117,2	111,2	132,5	84,8	114,6	94,5	114,5
	2018	37,4	96,3	115,3	114,9	114,5	128,1	108,9	96,3	117,5			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	139,9	101,8	129,4	130,5	114,6	129,1	137,6	192,7	123,2	159,2	126,1	122,5
	2018	77,7	108,2	85,5	89,4	99,2	108,4	106,1	77,0	106,7			

^a Ceny bieżące bez VAT.

^b W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

Wybrane dane o województwie podlaskim (dok.)

WYSZCZEGÓLNIENIE		I	II	III	IV	V	VI	VII	VIII	IX	X	XI	XII
Mieszkania oddane do użytkowania (od początku roku)	2017	558	915	1216	1409	1739	2107	2560	2994	3346	3848	4253	5023
	2018	372	751	1048	1450	1743	2156	2730	3171	3359			
analogiczny okres poprzedniego roku = 100	2017	127,1	112,5	115,8	110,4	111,0	97,5	105,6	109,6	113,0	111,5	104,4	106,9
	2018	66,7	82,1	86,2	102,9	100,2	102,3	106,6	105,9	100,4			
Sprzedaż detaliczna towarów ^a (w cenach bieżących):													
poprzedni miesiąc = 100	2017	87,2	93,9	123,7	96,3	103,1	102,6	100,7	99,3	97,9	102,6	99,9	105,9
	2018	80,8	104,4	116,3	100,3	102,8	102,8	99,1	105,1	94,0			
analogiczny miesiąc poprzedniego roku = 100	2017	111,3	102,0	105,5	105,0	110,4	110,5	111,3	107,1	111,5	113,8	118,0	109,5
	2018	101,4	112,8	106,0	110,4	110,0	110,2	108,5	114,9	110,3			
Wskaźnik rentowności obrotu w przedsiębiorstwach ^b niefinansowych w %:													
brutto ^c	2017	.	.	3,8	.	.	3,8	.	.	3,9	.	.	3,7
	2018	.	.	3,3	.	.	3,5	.	.	.	.	.	.
netto ^d	2017	.	.	3,3	.	.	3,3	.	.	3,4	.	.	3,1
	2018	.	.	2,8	.	.	3,0	.	.	.	.	.	.
Nakłady inwestycyjne w przedsiębiorstwach ^b (w cenach bieżących) w mln zł	2017	.	.	317,0	.	.	671,3	.	.	1208,5	.	.	1755,3
	2018	.	.	349,6	.	.	850,3	.	.	.	.	.	.
analogiczny okres poprzedniego roku = 100 (ceny bieżące)	2017	.	.	171,3	.	.	143,4	.	.	142,4	.	.	122,8
	2018	.	.	110,3	.	.	126,7	.	.	.	.	.	.
Podmioty gospodarki narodowej w rejestrze REGON ^e (stan w końcu okresu)	2017	99672	99623	99898	100107	100308	100592	100733	100983	100998	101148	101204	101202
	2018	101032	101119	101391	101674	102159	102564	100966	101558	102074			
w tym spółki handlowe	2017	7160	7189	7248	7300	7356	7401	7451	7503	7552	7591	7647	7687
	2018	7743	7790	7829	7883	7930	7978	6867	6925	6985			
w tym z udziałem kapitału zagranicznego	2017	912	920	922	930	941	945	953	960	964	974	978	989
	2018	1002	1013	1020	1028	1038	1043	853	855	865			

a W przedsiębiorstwach, w których liczba pracujących przekracza 9 osób.

b W których liczba pracujących przekracza 49 osób; dane prezentowane są narastająco.

c Relacja wyniku finansowego brutto do przychodów z całokształtu działalności.

d Relacja wyniku finansowego netto do przychodów z całokształtu działalności.

e Bez osób prowadzących gospodarstwa indywidualne w rolnictwie.

Opracowanie merytoryczne

Kontakt:

bialystok.stat.gov.pl

Urząd Statystyczny w Białymstoku

tel: 85 749 77 00

[Białystok_STAT](#)

ul. Krakowska 13

faks: 85 749 77 79

15-959 Białystok

e-mail: SekretariatUSBST@stat.gov.pl

Powiązane opracowania

[Informacja o sytuacji społeczno-gospodarczej kraju – I-III kwartał 2018 r.](#)

Temat dostępny w bazach danych

[Bank Danych Lokalnych](#)

Ważniejsze pojęcia dostępne w słowniku

[Rynek pracy](#)

[Wynagrodzenia](#)

[Ceny towarów i usług konsumpcyjnych](#)

[Rolnictwo](#)

[Przemysł](#)

[Budownictwo](#)